

Op naar Neutraal

Regionale Energiestrategie
Holland Rijnland

Energieprogramma
versie 6 juni 2023

Inhoudsopgave

► 01 Inleiding

- 1.1. Achtergrond en opgave
- 1.2. Het energieprogramma

► 02 Uitvoering werkzaamheden

- 2.1. Overzicht
- 2.2. Strategie
- 2.3. Uitvoering
- 2.4. Monitoring en rapportage

► 03 Organisatie & Governance

- 3.1 Sturing en opdrachtgeving
- 3.2 Invulling werkzaamheden

► 04 Financiën

- 4.1 Benodigde middelen
- 4.2 Dekking

► Bijlage

Productenlijst

01

Inleiding

- ▶ **1.1 Achtergrond en opgave**
 - 1.1.1 Achtergrond
 - 1.1.2 Opgave: RES en energiesysteem
- ▶ **1.2. Het energieprogramma**
 - 1.2.1 Dit energieprogramma

01.1

Achtergrond en opgave

1.1.1 Achtergrond

- De energietransitie is volop gaande, ook binnen Holland Rijnland. De invulling van klimaatambities werkt in brede zin door op de regio. Al sinds het regionale Energieakkoord in 2017 werken partijen regionaal samen op dit onderwerp.
- De afgelopen periode is hard gewerkt aan deze ambities, zowel op lokale als op regionale schaal. De Regionale Energiestrategie vormde hiervoor een belangrijk onderdeel. Sinds afronding van de RES 1.0 wordt in regionale samenwerking en afstemming gewerkt aan de uitvoering van de ambities die in de RES zijn opgenomen.
- De RES past binnen een bredere opgave: het ontwikkelen van een toekomstbestendig regionaal energiesysteem. De ruimtelijk-economische ontwikkelingen en ambities zijn onlosmakelijk verbonden met de ontwikkeling van het energiesysteem binnen de regio. De pMIEK analyse geeft duidelijkheden in de afhankelijkheden binnen het energiesysteem. Dit energieprogramma bouwt door op deze inzichten.
- Veranderingen in het energiesysteem gaan sneller dan vanuit de netbeheerders kan worden bijgehouden. Er is nu al sprake van congestie en schaarste en dit gaat naar verwachting aanhouden en zelfs toenemen. De oplossingen zijn niet meer alleen te behalen uit het verzwaren van het netwerk.
- Impact hiervan is breder dan duurzaamheidsambities en kan ook beperkend werken op ruimtelijk-economische mogelijkheden en ambities.
- Er is een bredere kijk op het energiesysteem nodig om toekomstige ontwikkelingen mogelijk te houden.

1.1.2 Opgave: RES en energiesysteem

Naast het voortvarend verder inzetten op uitvoering van de regionale en lokale duurzaamheidsambities (zoals vastgelegd in RES en lokaal beleid) vraagt een toekomstvast regionaal energiesysteem om keuzes in samenhang tussen schaalniveaus en soorten energiedragers. Dat is nodig om te komen tot een energiesysteem dat zo goed mogelijk past bij het ruimtelijk-economische toekomstbeeld van de regio.

De keuzes moeten gemaakt worden in een complexe landelijke en regionale context waarin, rondom deze opgave, vele onzekerheden spelen (juridisch, financieel, technisch) en binnen de regio de ambities, dynamieken en tempo's verschillen. Dat binnen de regio de ambities, dynamieken en tempo's verschillen blijkt onder meer uit de beperkte voortgang op de RES-ambities. Voortgang vraagt om meer slagkracht en onderling vertrouwen. Onderling vertrouwen is essentieel om in onzekerheid over alle risico's voor de korte termijn toch alvast keuzes te maken en op de uitvoering in lijn met die keuzes te focussen.

Realisatie van de regionale ambities en een bijpassend regionaal energiesysteem vragen om goed afgestemde keuzes in samenhang, ook als basis voor lokaal handelingsperspectief. Dit vraagt op zijn beurt een andere manier van samenwerken:

- Erken de verschillen en help elkaar.
- Werk resultaatgericht: wat we willen bereiken is leidend in wat we doen.
- Duidelijkheid richting raden: wat zijn de dilemma's en de consequenties van keuzes?

Dit bij elkaar kan bijdragen aan een groter politiek mandaat voor uitvoeringskracht.

01.2

Het energie- programma

1.2.1 Dit energieprogramma

- Dit plan beschrijft de gezamenlijke regionale inzet die tot 2023 en met een doorkijk naar 2026 voorzien is om aan de hiervoor beschreven opgave invulling te geven: wat is nodig in termen van werkzaamheden op regionaal niveau, op welke manier is dit georganiseerd en welke middelen zijn hiervoor-essentieel.
- Het energieprogramma vormt hiermee het kader voor de opdracht van de samenwerkende regiopartijen. Tevens vormt het daarmee de basis voor het verder inrichten en aantrekken van de benodigde menskracht en expertise. Naar verwachting krijgt deze deels invulling vanuit de partijen in de regio, en deels door expertise in te huren.
- Dit plan richt zich op de genoemde gezamenlijke inzet op regionaal niveau. Tegelijkertijd vervangt dit nadrukkelijk niet de benodigde en lopende lokale en subregionale inzet, maar vult deze gericht aan. Lokale inzet is en blijft randvoorwaardelijk voor het behalen van resultaten.
- Dit plan is tot stand gekomen op basis van verkennende bestuurlijke gesprekken en met input en bijdragen vanuit betrokkenen gemeenten (projectgroep), NPRES en subregionale samenwerkingspartners.
- Het energieprogramma gaat uit dat de bijdrage vanuit het energie akkoord wordt ingezet voor deze activiteiten.
- Het werken aan een duurzaam energiesysteem staat centraal de voortgang op de energietransitie en de nieuwe inzichten mbt het energiesysteem worden nog steeds gerapporteerd aan NPRES.

02 Uitvoering werkzaamheden

- ▶ 2.1 Overzicht
- ▶ 2.2 Strategie
 - 2.2.1 Handelingsperspectief energiesysteem
 - 2.2.2 Samenhang met RIA
- ▶ 2.3 Uitvoering
 - 2.3.1 Uitvoeringskracht versterken
 - 2.3.2 invulling taskforces
 - 2.3.3 projecten OER
- ▶ 2.4. Monitoring en rapportage
 - 2.4.1 monitoring op energiesysteem en RES
 - 2.4.3 kennis ontwikkeling

02.1

Overzicht

Strategie

Samenhang aanbrengen tussen keuzes en mogelijkheden in enerzijds de ruimtelijk-economische ontwikkelen en anderzijds het integrale energiesysteem.

- Ontwikkelpaden vertalen naar keuzes nu (handelingsperspectief) en anticiperen op verschillende mogelijkheden.
- Concreet maken mogelijkheden en keuzes richting wensbeeld:
 - Congestie beheersbaar maken.
 - Verdeling van warmte op basis van gedeelde waarden.
 - Ruimtelijke impact te beheersen.

Uitvoering

In samenwerking en samenhang effectief tot uitvoering brengen van energie-ambities, onder meer door efficiënte (regionale) inzet van mensen en middelen.

- Plannen in de pijplijn/uitvoering langs OER trajecten en in zoekgebieden (warmte/koude, elektriciteit, opslag).
- Netwerkg congestie oplossingen.
- Warmtevraagontwikkeling (afname contracten).

RES proces + energieproces

Coördinatie samenwerking partijen bij uitvoering, monitoring en rapportage van energieprogramma.

- Monitoring op voortgang
- Kennisopbouw
- Coördinatie samenwerking
- Bestuurlijke afstemming
- Bovenregionale afstemming

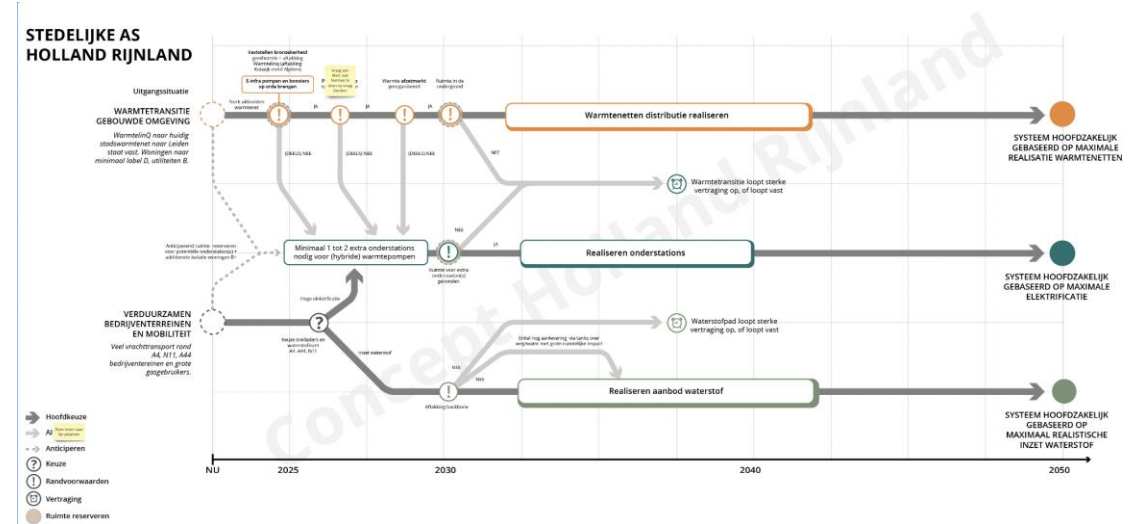

02.2

Strategie

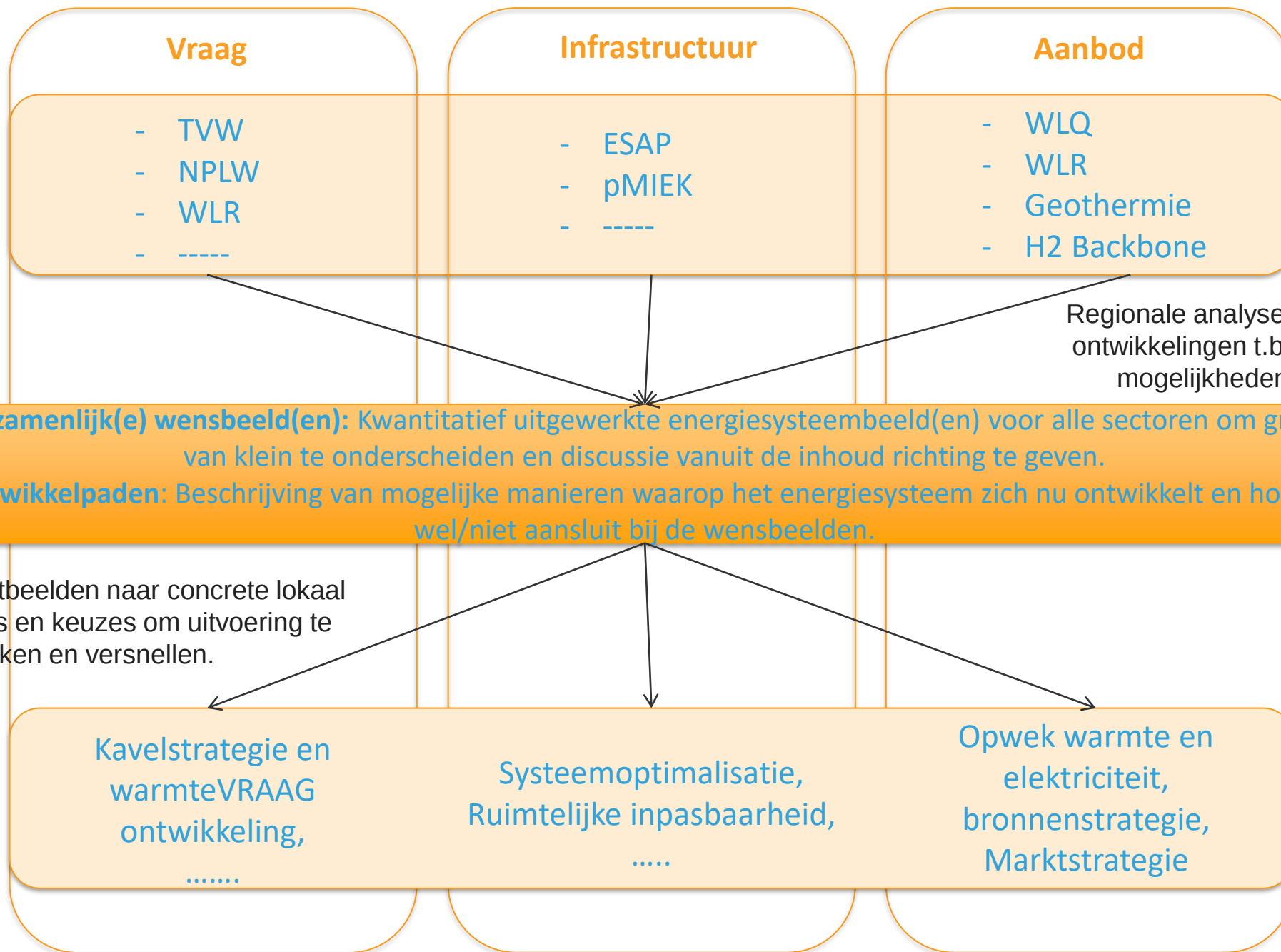
2.2.1 Strategische activiteiten: handelingsperspectief energiesysteem

- In het onderdeel strategie zijn de activiteiten gericht op het komen tot een concreet **handelingsperspectief** op regionale en lokale schaal op het gebied van verdere ontwikkeling van het energiesysteem. Hieruit volgt welke acties lokaal en regionaal nodig zijn. Het handelingsperspectief dient als inhoudelijke leidraad voor het onderlinge regionale bestuurlijke gesprek.
- Om tot een concreet handelingsperspectief te komen brengen we de **ontwikkelpaden** voor het regionale energiesysteem in beeld. Deze maken inzichtelijk wat de mogelijke ontwikkeling van het regionale energiesysteem zijn in de tijd voor wat betreft vraag, aanbod en infrastructuur. Ter illustratie is hiernaast een voorbeeld voor de stedelijke as ALK uit het pMIEK opgenomen. Deze beschrijft wat (on)mogelijkheden, afhankelijkheden en (on)zekerheden zijn als het gaat om vraagontwikkeling, bronnen (inclusief opwek elektriciteit) en infrastructuur.

Afbeelding 1: voorbeeld voor de stedelijke as ALK uit het pMIEK.

- De ontwikkelpaden en het handelingsperspectief vinden hun oorsprong in de regionale ruimtelijk economische ontwikkelingen (plannen voor (verduurzaming van) woningen, bedrijvigheid, mobiliteit, opwekopgave, etc.) nadrukkelijk gebaseerd op de al lopende initiatieven, plannen en ontwikkelingen, studies, analyses en informatie. Die worden gericht aangevuld met nog ontbrekende onderdelen (inclusief ESAP van Liander).
- Het handelingsperspectief bestaat uit verschillende onderdelen, deze zijn terug te vinden in **Bijlage 1: de productenlijst**.

Lopende
initiatieven/
studies

Vertaling toekomstbeelden naar concrete lokaal
in te zetten opties en keuzes om uitvoering te
versterken en versnellen.

Regionale analyse van energiesysteem en
ontwikkelingen t.b.v. identificeren kansen,
mogelijkheden en slimme keuzes.

Handelings-
perspectieven

2.2.1 Bijdrage regionale samenhang & gedeelde afwegingen

- Wat is wanneer / waar nodig en mogelijk om de regionale ambities waar te kunnen maken? Bezien vanuit regionale ambities (ruimtelijk economische ambities inclusief duurzaamheid) en sturend op een eerlijk, betaalbaar, betrouwbaar en duurzaam energievoorziening.
- Wat zijn altijd-goed maatregelen?
- Welke keuzes zijn aanvullend nodig op regionale en lokale schaal?

Vraag

- Welke soort energievragers (gebouwde omgeving, bedrijvigheid, mobiliteit, etc.) gaan op welke plek binnen de regio vanuit een optimaal regionaal systeem welk soort energievoorziening krijgen? Hier komen ruimtelijke ontwikkelingen samen met de energiebehoefte. (integraal programmeren van vraag en aanbod)
- Wat betekent dit voor de inrichting in o.m. vraagontwikkeling, kavelstrategie en marktbenadering van warmte?
-

Infra

- Welke (bovenlokale) infrastructuur (transport, opslag, conversie) is – op hoofdlijnen - waar en wanneer nodig binnen de regio?
- Wat is er nodig (ruimtelijk en beleidsmatig) om dat mogelijk te maken, of om niet onmogelijk te maken?
-

Aanbod - Bronnenstrategie

- Welke combinatie van bronnen (geothermie, restwarmte, opwek duurzame elektriciteit, aquathermie, waterstofbackbone) is nodig om de regio te voorzien van duurzame energie.
- Hoe zorgen we voor een doelmatige inzet van bronnen teneinde lage maatschappelijke kosten en betrouwbare levering.
- Met welke markstrategie krijgen de inwoners tegen de laagste kosten een betrouwbare levering van energie.
- Wat betekent dat voor de samenwerking
- Op welke manier is energie randvoorwaardelijk voor ontwikkelingen
- Hoeveel energie is wanneer en waar, nodig
-

2.1.3 Samenhang met RIA

We maken met elkaar als Holland Rijnland een regionale investeringsagenda. Onderdeel daarvan is een ambitie op het thema Energie. Voor alle ontwikkelingen zo ook de inzet om 30.000 woningen bij te bouwen, is duurzame energie en werkende infrastructuur van groot belang.

- Vanuit de ambitie om dit te concretiseren zetten we het RIA op. Uit de studies die vanuit het energieprogramma worden uitgevoerd komen knelpunten die mogelijkwerijs met dit investeringsfonds op basis van cofinanciering kunnen worden opgelost.
- In samenhang met de ontwikkeling van het energieprogramma wordt gekeken hoe de RIA kan worden ingezet ten behoeve van de regionale ontwikkeling.

02.3

Uitvoering

Regionale samenhang is van essentieel belang in het bereiken van maximale impact

RES taskforce

Op basis van
behoefte ondersteunt
RES regio dit: kan
financieel of menskracht
zijn.

Afstemmen met externe
partijen (Liander)

Handelingsperspectieven

Congestie bottlenecks oplossen

Netwerk
verzwaren

programm
eren

Smart
grids

Opslag

Energieopwekking

Ruimtelijk proces

OER

Zoekge
bieden

ZON
OP DAK

Warmteontwikkeling

Isolatie
programma's

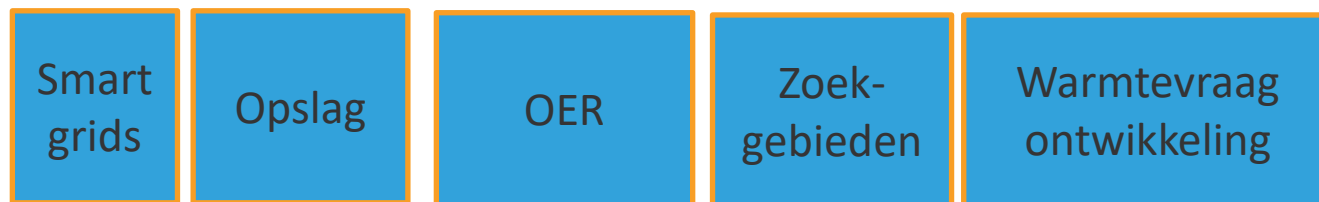
Warmtevraag
ontwikkeling

Contractstrategie

Opslag

Afspraken
met
corporaties

2.3.1 Uitvoeringskracht versterken

Het energieprogramma heeft in 2023 de focus om te starten met de taskforce, netwerkcongestie, OER, de taskforce zoekgebieden

Waarom

In de samenwerking is het van belang dat we steeds concreet toewerken naar projecten die landen in de regio. Bijna alle gemeentes worstelen met het vinden van de juiste mensen maar ook met het organiseren van de uitvoeringskracht. Op een aantal terreinen kan de regio logische taken verbinden. Het doel is om in lokaal opdrachtgeverschap een team te laten werken om projecten voor de gemeente voor elkaar te krijgen. Zo gaan we effectiever om met middelen en ambtelijke capaciteit.

Organisatie uitvoering

Uit de ontwikkelpaden en handelingsperspectieven komen knelpunten die moeten worden opgelost. Maar er zijn ook al huidige zaken die achterlopen in de uitvoering. Op beide zetten we uitvoeringskracht in. Dit zijn mensen die toewerken naar concrete resultaten. Denk aan ontwikkelbare opwekkavels, projecten om congestie te verminderen zoals opslag of smartgrids op bedrijven terreinen. We leveren de kennis en de menskracht. De afstemming en de opdrachtgeverschap ligt bij de gemeentes. Door dezelfde mensen in de verschillende gemeentes te laten werken leert de regio van elkaars projecten. Daarnaast organiseren we samenhang in de regio vanuit de mensen die met elkaar werken. Zonder te treden in de autonomie van gemeentes.

2.3.1 Invulling taskforces

Netwerkg congestie - Smartgrids en opslag

Uit de analyse van de ontwikkelpaden komen mogelijke bottlenecks op de elektriciteitsinfrastructuur. Deze moeten op verschillende niveaus opgelost worden. Voor netverzwaring is Liander verantwoordelijk. Liander kan echter geen voorzieningen treffen m.b.t. lokale grids of opslag. De taskforce die hier werkt pakt de projecten op die buiten scope van Liander vallen. Hiervoor is expertise nodig op het gebied van smartgrids, decentrale energievoorzieningen en opslag op projectenuitvoeringsniveau.

Invulling warmte vraag

Het is mogelijk om in de toekomst verder samen te werken op basis van warmtevraagontwikkeling. Een gezamenlijke kavelstrategie helpt om de warmte zo goed mogelijk te verdelen. Zo is het ook mogelijk om een warmteteam het lokale proces te laten ondersteunen. Met kennis en ervaring op het gebied van warmtevraagontwikkeling, participatie en overzicht in wat in de andere gemeentes gebeurt.

De warmte aanbieders vragen om zekerheid in afname maar ook eenduidige processen. De inwoners willen een betrouwbare en betaalbare oplossing in hun woning. Dit wordt bereikt door goed af te stemmen en samen te werken, ook op operationeel niveau.

2.3.1 Invulling taskforces

Ruimtelijk proces zoekgebieden

Waar de taskforce instapt is afhankelijk van waar de gemeente zelf staat in het proces. Hierin onderscheiden we de 4 fase zoals afbeelding 3 laat zien. De taskforce werkt in opdracht van de betreffende gemeenten. Met behulp van de taskforce wordt de uitvoering van projecten en processen versneld maar de verantwoordelijkheid blijft bij de gemeente. De taskforce verzorgt de inhoudelijke plan en ontwikkeling maar de gemeentes zijn in de lead met betrekking tot de besluitvorming. De taskforce ontzorgt in het organiseren van de participatiesessies, ontwerpstappen, planvorming om tot ontwikkelbare projecten te komen .

Zoekgebieden

Om tot zoekgebieden te komen maakt de taskforce een lokaal passend plan. Hierin betreft de taskforce lokale stakeholders om tot een goed gedragen lokale afweging te komen waar zoekgebieden mogen liggen. Dit doen ze op basis van ruimtelijke kwaliteit en maatschappelijke en energetische opgaves in dit gebied.

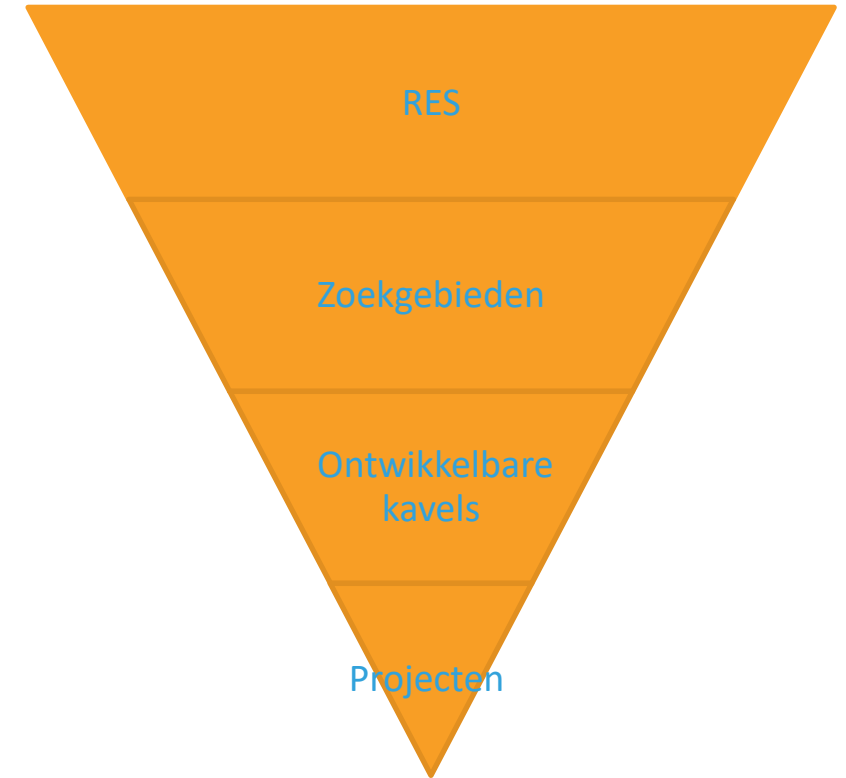
Met de omgeving wordt bepaald welke randvoorwaarden in het zoekgebied geborgd moet worden (lokaal eigendom, ruimtelijke inpassing, energetische randvoorwaarden e.d.). De taskforce kan ook ondersteunen om de zoekgebieden te vertalen naar het omgevingsbeleid.

Ontwikkelbare kavels

In de zoekgebieden vindt een verfijning plaats naar ontwikkelbare kavels. Dit gebeurt op basis van haalbaarheidsstudies en maatschappelijke kosten baten analyses. De randvoorwaarden van de vorige fasen worden meegenomen en verder uitgewerkt. Hierin wordt nadrukkelijk de omgeving betrokken om de invulling van het zoekgebied goed vorm te geven.

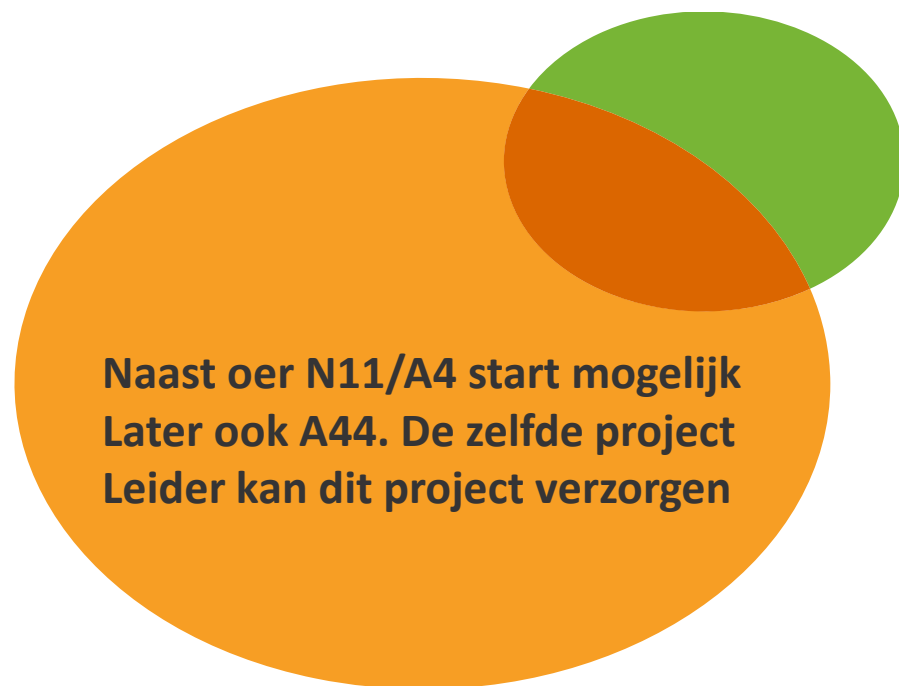
Projectfase

In de projectfase wordt de ontwikkelbare kavel met de ontwikkelaar, energie coöperatie en de grondeigenaar van vergunning tot uitvoering gebracht.

Afbeelding 3: De regie voor het ruimtelijke proces loopt in lijn met de verantwoordelijkheden van de gemeente als vergunningverlener. De taskforce is dienend in dit proces en ontlast de ambtelijke organisatie in de uitvoering. De netbeheerder is betrokken bij alle stappen.

2.3.1 Projecten

Ruimtelijk proces - OER

Medio 2023 wordt met EZK het OER traject gestart. Hierin onderzoekt het OER team welke energie-opwek mogelijkheden er zijn langs de N11/A4 en vermoedelijk ook langs de N206/A44. Ook kijken zij hoe de samenhang is met het gehele energiesysteem. Daarnaast maken ze de koppeling met andere maatschappelijke opgaves zoals recreatie, biodiversiteit en de landbouw transitie. Het doel van dit traject is tot ontwikkelbare projecten te komen voor zowel wind, zon, als opslag. Een projectleider wordt aangesteld voor dit project. De projectleider is de regionale linking pin met het OER traject en coördineert en verzorgt de betrokkenheid van de gemeentes en betrokken partijen. De projectleider stemt af met EZK en RWS. Dit proces wordt natuurlijk participatief doorlopen met de omgeving. Er komt een duidelijke ruimtelijke analyse en afspraken ten aanzien van lokaal eigenaarschap.

Afbeelding 2: processtappen OER in samenwerking met EZK

Zie bijlage 2 toelichting

02.4

Monitoring en rapportage

2.4.1 Monitoring en rapportage op energiesysteem en RES

Het resultaat op de voortgang van de ontwikkelingen in het energiesysteem rapporteren we aan het Nationaal Programma RES. De Holland Rijnland RES organisatie monitort de voortgang om zicht te houden op de bijdrage aan de nationale opgave. De RES 1.0 krijgt een update naar RES 2.0 wanneer de strategie voor de beoogde bijdrage aan de nationale opgave verandert. In dit energieprogramma is geen rekening gehouden met activiteiten in het kader van het ontwikkelen van een eventuele RES 2.0, ook omdat de bestuurlijke focus hier nu niet ligt. Mocht dit gedurende de uitvoering van dit programma wél opportuun worden, dan vraagt dat ter zijne tijd om aanpassing van het programma. Tot die tijd rapporteert de RES regio over de voortgang en de veranderingen van inzichten die bijdragen aan het behalen van de doelstellingen op de volgende onderdelen:

- Kwantitatieve doelmonitoring RES:
o.a. <https://monitor.wijzijnon.nl/> en (naar behoefte) ook een jaarlijkse rapportage ook op gemeenteniveau.
- Kwalitatieve beschrijving voortgang:
 - Ontwikkeling handelingsperspectieven op Integraal energiesysteem.
 - Duurzaam opgewekte energie
 - Wind
 - Zon in zoekgebieden
 - Zon op dak, parkeergarages en parkeerterreinen
 - Opslag
 - Ontwikkeling in de warmte transitie
 - Ontsloten collectieve warmte
 - Isolatie
 - Ontwikkelen aandeel individuele warmte oplossingen.
 - Energiebesparing
 - Duurzame mobiliteit
 - Infrastructuur en aanpak congestie

2.4.2 Kennisdeling

Er wordt in de energietransitie veel kennis en ervaring opgebouwd. In handzame handreikingen delen we die kennis aan de ambtelijke staf. Gemeenschappelijke beleidsvorming kan voortvloeien uit de stappen die worden gezet op het energiesysteem. Passend bij de situatie verzorgt het RES team met de ambtelijke organisatie de benodigde afstemming en producten. De kennisdeling is proactief vanuit NPRES naar de regio en natuurlijk ook vraag gestuurd van de regio naar het RES team.

Ook doen de gemeentes in de regio ervaringen op die voor iedere gemeente waardevol zijn. Om die kennis te delen komt de projectgroep regelmatig bijeen.

03

Organisatie & Governance

- ▶ 3.1 Sturing en opdrachtgeving
- ▶ 3.2 Invulling werkzaamheden

3.1 Sturing en opdrachtgeving

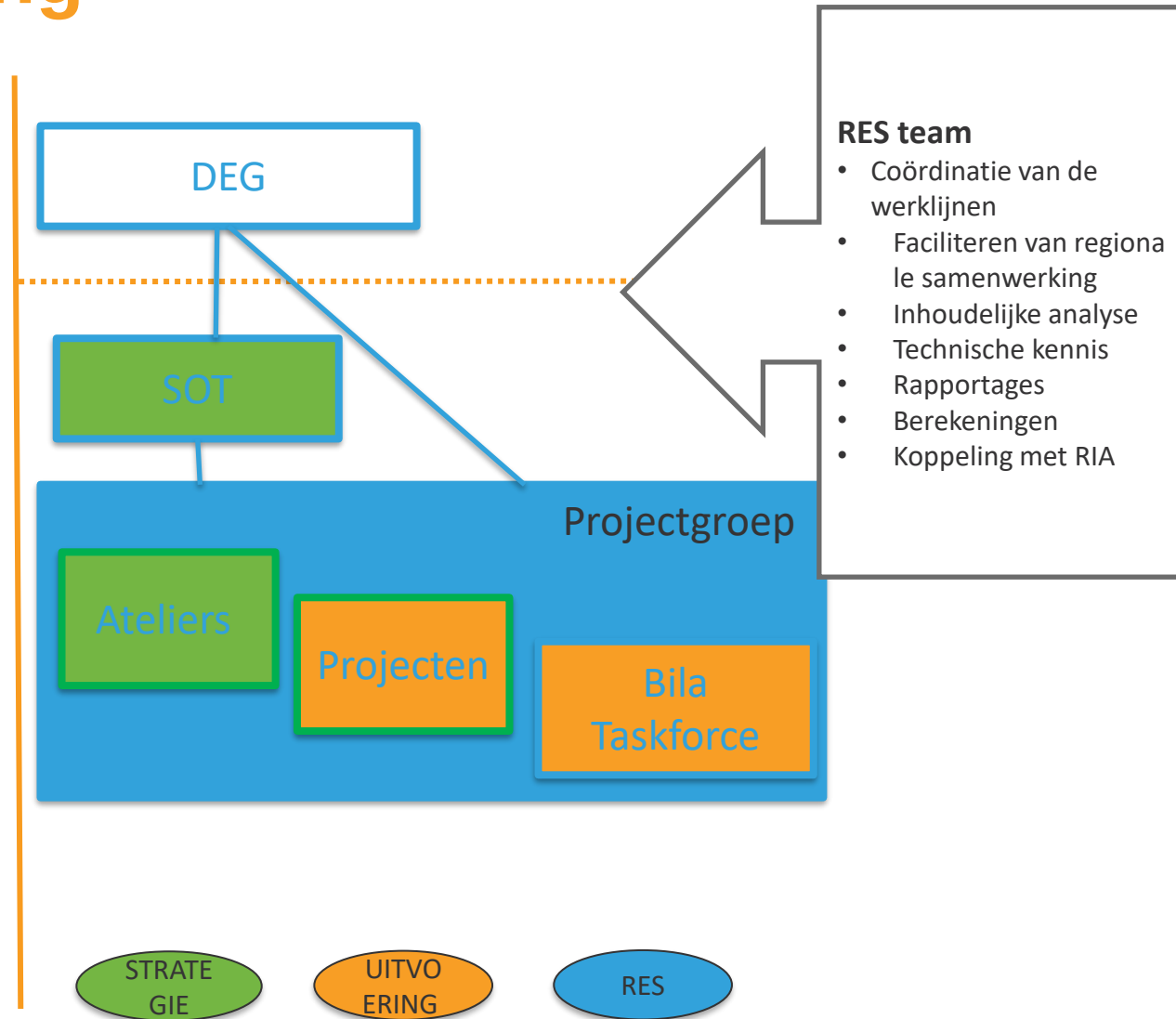
De commissie DEG (Duurzaamheid, Energie en Groen) van Holland Rijnland vormt het richtinggevende bestuurlijke overleg voor de beschreven werkzaamheden. De Provincie Zuid-Holland, de Waterschappen, Liander, de gemeenten en het RES Team zijn hierbij vaste deelnemers voor de betreffende onderwerpen.

Besluitvorming berust onveranderd bij de individuele deelnemende partijen. Daar waar opportuun en logisch kunnen ook de gremia van Holland Rijnland (DB en AB) aan zet komen.

Voor de ambtelijke sturing op de invulling van werkzaamheden zorgt een strategisch opdrachtgeversteam (SOT). Focus ligt hierin op de processturing, voortgang, evt benodigde doorzetmacht en middelen, niet op inhoudelijke keuzes, die in de DEG besproken worden. Per deelregio (Duin- en Bollenstreek, Leidse regio en Rijn- en Veenstreek) zit hierin een strateeg/programmamanager met een goede managementverbinding binnen deelregio.

De projectgroep waarin alle samenwerkende partijen zitting hebben, vormt het voorportaal van de Commissie DEG. Hier worden de agenda en voorgenomen bespreek-/besluitpunten voorbereid.

Het RES-team organiseert en faciliteert de gesprekken en regelt de benodigde kennis en kunde. Dit bestaat uit een kern van programmamanager en enkele thema-eigenaren. Zij zetten gerichte werkzaamheden, activiteiten en producten uit bij in te huren bureaus.

3.2 Invulling werkzaamheden

	Beschrijving werkwijze	Uitvoering RES-team	Betrokkenheid gemeenten en andere partijen
Strategisch	Krijgt invulling en uitwerking in nauwe samenspraak met het Strategisch Opdrachtgeversteam (SOT). Vanuit dit overleg worden vragen en taken, gewenste producten belegd bij het programmateam. Kan ook nadrukkelijk op voorstel van het RES-team gebeuren. Zie hiervoor ook bijlage 1	• Samenbrengen van de regionale belangen. • Toevoegen van de (technische) inhoudelijke kennis en analyses van het energiesysteem en de governance/ marktordeningsvraagstukken. • Faciliteren van bestuurlijk gesprek op basis van de opgedane kennis.	Zo mogelijk en passend gemeentelijke expertise inschakelen in plaats van opdrachtnemers.
Uitvoerend			
Projecten	Een aantal projecten zijn al geïdentificeerd. Zoals OER. Andere projecten volgen uit de strategische werklijn.	Aan te stellen projectleider, monitoren voortgang en borgen samenhang met andere trajecten.	Invulling project(en) gebeurt in samenspel met gemeentelijk betrokkenen
Werkateliers	Regio (brede) ateliers/werksessies om invulling te geven aan de producten die worden ontwikkeld zoals omschreven in bijlage 1 .	• RES-team heeft verantwoordelijk projectleider per thema, die ateliers/werksessies inricht i.s.m opdrachtnemers. • Het RES team verzorgt de benodigde inhoudelijke technische kennis.	Deelname van de ateliers. Inbreng van lokale situatie en kennis. Uitkomst zo nodig vertalen naar lokaal beleid of lokale projecten.
taskforces	In het verlengde van de werkateliers gaan regionale taskforces de lokale uitvoering verder ondersteunen (zoals eerder beschreven taskforce zoekgebieden).	• Opdrachtnemers inschakelen om taskforces te bemensen. Deze taskforces werken lokaal binnen RES-opdracht onder begeleiding van gemeenten. • Zorgdragen voor goede en gedeelde werkprocessen. • Zorgen voor kennisdeling tussen de gemeentes, samenbrengen van de uitkomsten in de voortgangsrapportages	Opdrachtgeving taskforce binnen gemeenten. De activiteiten die de taskforce voor de gemeente uitvoert vallen binnen het kader van de RES en sluiten aan bij de behoefte van de gemeente. Interne afstemming en beleidsvorming blijft in regie van de gemeente.
Monitoring en Rapportage	Opstellen van voortgangrapportages over het behalen van de RES doelen en het ontsluiten van kennis binnen NPRES.	Doet RES-team, met beperkte en gerichte ondersteuning (opdrachtnemers) voor monitoring.	Input leveren, meewerken aan rapportages.
Overkoepelend	Vorbereiden Commissie DEG gebeurt in projectgroep onder voorbereiding van RES-team.	RES-team verzorgt coördinatie en voorbereiding.	Via de projectgroep als voorportaal commissie DEG.

04

Financiën

- ▶ 4.1 Benodigde middelen energieprogramma uitvoering RES 1.0
- ▶ 4.2 Dekking uitvoering RES 1.0 en ontwikkeling RES 2.0

4.1 Uitgaven Energie programma team

	ONDERSTEUNINGSPROGRAMMA	ENERGIEPROGRAMMA	
	TOT JUNI 2023	VANAF JUNI 2023	2024
Energiesysteem	43.000	22.00	130.000
Warmte	65.000	178.00	212.000
Landschappelijke Analyse	-	50.000	-
Technische Ondersteuning	125.000	70.000	150.000
Werkgroep isolatie/ mobiliteit	100.000		
Taksforces		174.000	350.000
(OER)projectleider	-	30.000	105.000
Res & Coördinatie	160.000	170.000	330.000
Faciliteiten	8.000	-	-
totaal	501.000	694.000	1.277.000

Er is in 2024 nog geen balans. De kosten zijn tot nu toe ingeschat op basis van gemaakte kosten in het verleden.

Ervaring met de nieuwe werkwijze zal worden opgedaan, ook kan de coördinatievraag vanuit het RES programma team mogelijk lichter worden in de toekomst.

Doel is vooralsnog om met de beschikbare middelen uit te kunnen komen.

4.2 Dekking uitvoering energieprogramma

	2023	2024	2025	2026
RES middelen Rijk voor 2023 (verwachte toezegging door nieuw kabinet) (alphen)	€ 417.000	€ 417.000	€ 417.000	€ 417.000
SPUK gelden NPW	€ 320.000*			
Bijdrage vanuit Energieakkoord door gemeentes 2023	€ 576.967	€ 576.967	€ 576.967	€ 576.967
Bijdrage vanuit Energieakkoord door provincie 2023	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000
Totaal	€1.368.966	1.028.967	1.028.967	1.028.967

*SPUK GELDEN MOETEN NOG WORDEN AANGEVRAAGD SUBSIDIE IS AANGEKONDIGD. REGELING STAAT OP MOMENT VAN SCHRIJVEN NOG NIET OPEN.

Bijlage

- ▶ **Bijlage 1: Productenlijst met mijlpalen planning**

Bijlage 1: Productenlijst

Werkstroom	Onderdeel		Producten	2023	2024	2025	2026
Strategie	Energie systeem		Ontwikkelpaden energiesysteem	x	x	x	
	Handelingsperspectieven	Vraag	Marktstrategie uitvraag warmtekavels		x	x	
			Congestiestrategie		x	x	x
		Infrastructuur	Samenhang met ruimtelijke economische ontwikkeling	x			
			<i>Integraal programmeren</i>		x	x	x
			<i>Iteratie pMIEK</i>		x	x	x
			<i>Ruimtelijke perspectief op energieopwek</i>	x			
			<i>GIS-kaart huidig, pijplijn, ambitie en zoekgebieden</i>	x	x	x	x
			<i>Systeemoptimalisatie</i>	x	x	x	
		Aanbod	Bronnenstrategie	x	x	x	x
			<i>Lijst met bottlenecks</i>	x	x	x	x
			<i>Verkenning breed ontsluiten geothermie</i>	x	x	x	x
			<i>Concretiseren vervolgstappen aquathermie</i>		x	x	x
			<i>Concretiseren anderen bronnen (duurzame gassen, H2, innovatie)</i>		x	x	x
			<i>Regionale warmtevraag clustering</i>	x	x		
			<i>Invlulling publiek eigendom warmte infra</i>		x		
			<i>Afspraken governance warmte distributie</i>		x		
			<i>Vormen governance oplossing</i>			x	
			Regionale samenwerkingsorganisatie				
			Bottleneck analyse	x	x	x	

Werkstroom	Onderdeel		Producten	2023	2024	2025	2026
	Investerings Agenda HR		Investeringsprogramma				
Uitvoering	Taskforce netwerkcongestie		Bottlenecks analyse planning	x	x	x	x
			Aanpak per gemeente	x	x	x	x
	Taskforce Ruimtelijke proces	Zoekgebieden	Participatiebeleid	x			
			Zoekgebieden vormen	x			
			Zoekgebieden uitwerken		x	x	x
			Projecten concretiseren		x	x	x
		OER	Ruimtelijke analyse opwek zoekgebieden	x	x		
			Inventarisatie maatschappelijke opgaves	x			
			Participatie workshops	x	x		
	Taskforce warmte	Warmtevraagontwikkeling	Kavel aanpak			x	x
			Concretiseren afspraken woningbouw corporaties		x	x	
			Uitvoering wijkaanpakken (kavels)			x	x
RES	monitoring		Monitoring voortgang	x	x	x	x
			Kwalitatief beschrijven van voortgang	x	x	x	x
	Kennisdeling		Coördinatie samenwerking	x	x	x	x
			Bestuurlijke afstemming	x	x	x	x
			Evaluatie programma		x	x	x

